KOKOUSMUISTIO
4/2008

ELINTARVIKENEUVOTTELUKUNTA

Aika 6.11.2008 klo 13-15

Paikka Maa- ja metsätalousministeriö, nh Mylly

Osallistujat

Niemi Veli-Mikko	puheenjohtaja
Hartikainen Tarja	jäsen
Hatakka Maija	jäsen
Heiskanen Seppo	jäsen
Mannonen	jäsen
Marniemi Annikka	jäsen
Rajakangas Liisa	asiantuntija
Räsänen Minna	jäsen
Siivinen Kalevi	jäsen
Söderström Merja	jäsen
Tammivuori Kristian	jäsen
Turunen Sinikka	asiantuntija
Virtanen Mika	varajäsen
Haikonen Anne	pääsihteeri

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti osanottajat tervetulleiksi. Merkittiin tiedoksi, että työ- ja elinkeinoministeriötä edustava varajäsen sekä MTK ry:tä edustaja jäsen on vaihtunut.

2 Työjärjestys

Hyväksyttiin esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

3 Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

4 EFSA:n toiminta johtokunnan näkökulmasta - Sinikka Turunen / SKL

EFSA:n johtokunnan jäsenistä (yht. 14) seitsemän oli erovuorossa 30.6.2008. Tässä yhteydessä Suomen Kuluttajaliiton pääsihteeri Sinikka Turunen nimitettiin johtokunnan jäseneksi neljä vuotta kestäväksi toimikaudeksi. Yleinen elintarvikeasetus (EY) 178/2002 edellyttää, että EFSA:n johtokunnan jäsenistä neljällä on oltava kuluttajia ja elintarvikeketjun muita sidosryhmiä edustaviin järjestöihin liittyvää kokemusta. Johtokunnassa on nyt ensimmäistä kertaa kaksi kuluttajien edustajaa, Sinikka Turusen lisäksi UK:n kuluttajajärjestön (Which?) johtava neuvonantaja Sue Davis.

Sinikka Turunen kertoi lyhyesti johtokunnan tehtävistä suhteessa EFSA:n muihin toimielimiin. Ajankohtaisia asioita ovat tällä hetkellä mm. EFSA:n strateginen suunnitelma vuosille 2009-2013 sekä Focal Point- verkoston toimintojen vakiinnuttaminen. EFSA:n tiedepaneeleihin haetaan parhaillaan uusia asiantuntijoita. EFSA:n toiminnan haasteita ovat mm. maailmankaupan lisääntyminen sekä kehittymässä olevien riskin arvioinnin kehittäminen. EFSA:n toiminnan laadun varmistaminen lisääntyneen työtaakan alla asettaa erityisiä haasteita, jotka liittyvät myös EFSA:n arvovallan ja uskottavuuden varmistamiseen. Tavoitteena on EFSA:n kehittäminen maailmanlaajuisesti johtavaksi riskinarviointielimeksi. EFSA on rekrytoimassa uusia työntekijöitä sekä pyrkii nykyistä koordinoidumpaan yhteistyöhön jäsenval-

tioiden kanssa ja erityisesti yhteistyön kehittämiseen uudempien EU-jäsenmaiden kanssa. EFSA:lla on myös paljon käytännön ongelmia ratkottavanaan.

Neuvottelukunta korosti EFSA:n tieteellisen riippumattomuuden ja asiantuntemuksen varmistamisen tärkeyttä. Myös globaalia ulottuvuutta EFSA:n toiminnassa pidetään tärkeänä. Neuvottelukunta toivoi säännöllistä yhteydenpitoa ENK:n ja EFSA:n johtokunnan jäsenen välillä.

5 Kansallinen toiminta

Kalevi Siivinen/TLAB kertoi, että parhaillaan käydään Eviran kanssa keskusteluja siitä, millä tarkkuudella tutkimustuloksista tulisi tiedottaa. Neuvottelukunta totesi, että tulosten julkistamistapaa tulee miettiä, jotta määräystenmukaisia tuotteita ei tarpeettomasti nosteta esille.

Annikka Marniemi/SKL totesi, että kuluttajilta tulee melkoisesti viestejä liittyen muuntogeenisiin elintarvikkeisiin. Eläinten hyvinvoinnin osalta kuluttajia hämmentää se, mikä on lainsäädännön mukainen hyväksyttävä tilanne. SKL on toteuttanut kuluvan vuoden aikana useita pakkausmerkintöihin liittyviä hankkeita.

Maija Hatakka/Evira kertoi, että tällä hetkellä keskeinen tavoite on pakallistason valvonnan yhdenmukaistaminen. Tähän liittyen on vireillä useita hankkeita (mm. riskiluokittelu sekä näytteenotto ja analysointi). Tanskassa käytössä olevan valvontatulosten julkistamiseen liittyvän järjestelmän (*smile)* tai vastaavan käyttöönoton edellytyksenä olisi valvonnan yhdenmukaisuus. Syksyn aikana esillä olleen melamiinikriisin yhteydessä paikallinen valvonta sekä tiedotus toimivat hyvin. Loppuvuoden sekä ensi vuoden aikana on paljon FVO:n järjestämiä tarkastuskäyntejä, jotka työllistävät Eviran virkamiehiä.

Seppo Heiskanen/ETL totesi, että ETL tekee parhaillaan selvitystä siitä, miten kuluttajat ymmärtävät teollisuuden käyttöön ottaman ns. GDA-merkinnän.

Mika Virtanen/MTK kertoi, että alkutuotannon piirissä mietitään erilaisia ratkaisuja kustannuskriisiin. Kadmiumin enimmäismäärästä lannoitteissa tulisi keskustella. Parhaillaan käsiteltävänä oleva kasvinsuojelulainsäädännön uudistaminen tuo alkutuotannolle paljon haasteita.

Tarja Hartikainen/Kuntaliitto kertoi päivittäistavaramyymälöiden tarkastusten yhtenäistämiseen liittyvästä hankkeesta sekä malliasiakirjojen kehittämisestä. Elintarvikevalvonnan maksujen kerääminen on käynnistynyt kunnissa hitaasti. Tähän vaikuttavat monet tekijät: taksat on jossain ajateltu otettavaksi käyttöön siinä vaiheessa kun siirrytään yhteiseen yksikköön, maksullisuus edellyttää myös jonkinlaista laatujärjestelmää. useimmissa kunnissa suunnitelmallisen valvonnan maksut on otettu käyttöön kuluneen vuoden aikana. Elintarvikevalvonnan yhteistoiminta-alueiden muodostaminen on parhaillaan käynnissä. Tämän uskotaan aikanaan yhdenmukaistavan valvontaa. Valvonnan yhtenäistäminen on todella haastavaa niin kauan kuin valvonta on kuntien vastuulla.

Roy Eriksson/UM kertoi työn alla olevasta kaupaneste-selvityksestä, jonka tulokset julkaistaan kevään aikana.

Kristian Tammivuori/TEM kertoi kansallisen kemikaaliviraston perustamiseen liittyvästä hankkeesta. Tammivuori kertoi myös ALKU-hankkeesta ja totesi, että Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten muodostaminen koetaan erityisen haastavana.

Veli-Mikko Niemi/MMM kertoi, että elintarvikelain (23/2006) muutos on parhaillaan eduskunnan käsiteltävänä. Tavoitteena on saada muutokset voimaan mahdollisimman pian.

6 Euroopan Unioni

EFSA
Merkittiin tiedoksi EFSA:n strateginen suunnitelma 2009-2013 (http://www.efsa.europa.eu/EFSA/efsa_locale-1178620753812_1211902102782.htm) sekä kokousraportti 15.9.2008 pidetystä neuvoston työryhmästä, jossa suunnitelmaa käsiteltiin.

Merkittiin tiedoksi parhaillaan käynnissä oleva asiantuntijahaku EFSA:n tiedelautakuntiin.

Elintarvikeketju ja eläinten terveys –pysyvä komitea
Merkittiin tiedoksi kokousraportit seuraavista pysyvän komitean kokouksista:
- Toksikologinen turvallisuus 24.5.2008
- Toksikologinen turvallisuus 6.10.2008
- Yleinen elintarvikelaki 13.10.2008
- Biologinen turvallisuus 14.10.2008
- GMO 21.10.2008

Muuntogeeniset elintarvikkeet
Leena Mannonen/MMM kertoi, että hakemuksia on käsiteltävänä paljon, mutta päätöksiä on tehty toistaiseksi hyvin vähän. Keskustelua muuntogeenisistä elintarvikkeista käydään myös poliittisella tasolla. Komission koolle kutsuma korkean tason GMO-työryhmä keskustelee mm. geenitekniikan käyttöön liittyvien poliittisten ja taloudellisten intressien yhteensovittamisesta. Neuvoston ympäristötyöryhmän yhteyteen perustettu ad hoc –työryhmä keskustelee erityisesti riskinarvioinnin kehittämisestä. Roy Eriksson/UM totesi, että muuntogeenisistä tuotteista on tulossa maailmankaupassa todellinen ongelma.

Muut ajankohtaiset EU-asiat
Leena Mannonen/MMM kertoi parhaillaan käsiteltävänä olevasta uuselintarvikeasetuksen uudistamisesta. Tarkoituksena on luoda uuselintarvikkeille keskitetty turvallisuusarviointi- ja lupamenettely. Keskustelua asetusehdotuksen käsittelyn aikana on herättänyt mm. se, kuuluvatko kloonatut eläimet ja/tai niiden jälkeläiset asetuksen soveltamisalaan. Komissiolta odotetaan horisontaalista sääntelyä kloonaukseen liittyen.

Liisa Rajankangas/MMM kertoi, että neljän asetuksen elintarvikeparanne-paketti (lisäaineet, aromit, entsyymit, hyväksymismenettelyt) hyväksytään vielä kuluvan vuoden aikana neuvostossa. Voimassa olevan lainsäädännön liitteitä sovelletaan, kunnes ne on uudistettu ja sisällytetty uusiin asetuksiin.

Anne Haikonen/MMM kertoi kuluttajainformaatioasetuksen (elintarvikkeita koskevien tietojen antaminen kuluttajille) käsittelystä. Keskustelua on herättänyt mm. merkintöjen luettavuuden parantaminen, ravintoarvomerkinnän sisältö ja esittämistapa sekä mahdollisuus luoda kansallisia vapaaehtoisia merkintäjärjestelmiä.

7 Codex Alimentarius

Merkittiin tiedoksi seuraava kokousraportit:
- Euroopan alueellinen koordinoiva komitea CCEURO (7.-10.10.2008)
- Task Force Antimikrobiresistenssi CTFAMR (20-24.10.2008).

8 Muut kansainväliset asiat

Roy Eriksson/UM totesi, että uuselintarvikkeiden nykyinen hyväksymismenettely on aiheuttanut kritiikkiä SPS-komiteassa. Komitean seuraava kokous pidetään 8-9.12.2008.

9 Muut asiat

Ei ollut muista asioita.

10 Seuraava kokous

Seuraava kokous sovittiin pidettäväksi **18.12.2008 klo 13.00.**

11 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.00.

Puheenjohtaja	Veli-Mikko Niemi
Pääsihteeri	Anne Haikonen